գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.
դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:
Պայմանագրի աշխատանքների ավարտվածության աստիճանը որոշվում է պայմանագրի աշխատանքների ուսումնասիրությամբ:
Տոկոս. Տոկոսները ճանաչվում են՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

4.15. Գյուղատնտեսական գործունեությունից եկամուտներ և ծախսեր

Գյուղատնտեսական գործունեությունը Ընկերության կողմից կենսաբանական ակտիվների կենսաբանական փոխակերպման և արտադրանքի ստացման կառավարումն է՝ վաճառքի կամ գյուղատնտեսական արտադրանքի կամ լրացուցիչ կենսաբանական ակտիվների փոխարկման նպատակով:
Ընկերության գյուղատնտեսական գործունեությունը ներառում է մասնավորապես միամյա կամ բազմամյա կուլտուրաների աճեցումը, պտղատու այգիների և տնկադաշտերի մշակումը:
Եկամուտներ. Գյուղատնտեսական գործունեությունից եկամուտները ներառում են հաշվետու ժամանակաշրջանում գյուղատնտեսական գործունեությունից առաջացած մասնավորապես՝

- Օգուտները կամ կորուստները, որոնք առաջանում են սկզբնական ճանաչման պահին կենսաբանական ակտիվի՝ իրական արժեքով (հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները) չափումից,
- Օգուտները կամ կորուստները, որոնք առաջանում են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին կենսաբանական ակտիվի՝ իրական արժեքով (հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները) չափումից առաջացած փոփոխություններից,
- Օգուտները կամ կորուստները, որոնք առաջանում են բերքահավաքի (սկզբնական ճանաչման) պահին գյուղատնտեսական արտադրանքի՝ իրական արժեքով (հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները) չափումից:

Ծախսեր. Գյուղատնտեսական գործունեությունից ծախսերը ներառում են, հաշվետու ժամանակաշրջանում գյուղատնտեսական գործունեության համար կատարված մասնավորապես հետևյալների գծով ծախսերը՝ պաշարներ, աշխատավարձ, մաշվածություն և ամորտիզացիա, ոռոգման ջուր, հոսանք և ջեռուցում, հիմնական միջոցների նորոգում և սպասարկում, մասնագիտական խորհրդատվություն, գործուղում, կորուստներ և փչացումներ:

4.16. Շնորհներ

Ճանաչում
ա) շնորհը, որը ստացողի համար չի սահմանում որոշակի ապագա պայմանների կատարում, ճանաչվում է եկամտում, երբ շնորհի գծով մուտքերը ստացման ենթակա են.
բ) շնորհը, որը ստացողի համար սահմանում է որոշակի ապագա պայմանների կատարում, ճանաչվում է եկամտում միայն, երբ պայմանների կատարումը բավարարվում է.
գ) ստացված շնորհները, նախքան հատույթի ճանաչման չափանիշները բավարարելը, ճանաչվում են որպես պարտավորություն:
Չափում. Շնորհները չափվում են ստացված կամ ստացվելիք ակտիվի իրական արժեքով:

4.17. Փոխառության ծախսումներ

Ճանաչում. Փոխառության ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում կատարվում (հաշվեգրվում) են:

4.18. Արտարժույթի փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքներ

Ֆունկցիոնալ արժույթ. Ֆունկցիոնալ արժույթը որոշելիս Ընկերությունը հաշվի է առնում ստորև նշված գործոնները՝
ա) արժույթը՝
-որը հիմնականում ազդում է ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գների վրա (հաճախ այն արժույթը, որով իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները սահմանվում և հաշվարկները կատարվում են). և
-այն երկրի արժույթը, որի մրցակցային գործոններն ու կանոններն են հիմնականում որոշում իր ապրանքների և ծառայությունների վաճառքի գները.
բ) արժույթ, որը հիմնականում ազդում է ապրանքների մատակարարման կամ ծառայությունների մատուցման համար անհրաժեշտ աշխատուժի, նյութական և այլ ծախսումների վրա (նշվածը հաճախ այն արժույթն է, որով նման ծախսումները սահմանվում և կատարվում են):
Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը << դրամն է:

Սկզբնական ճանաչում. Արտարժույթով գործառնությունը սկզբնապես ճանաչման պահին հաշվառվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործառնության ամսաթվի դրությամբ սփոթ փոխանակման փոխարժեքը:

Հաջորդող հաշվետու ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ տեղեկատվության ներկայացում. Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին՝

ա) արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով փակման փոխարժեքը.

բ) սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքով և

գ) իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում (ներկայացվում) են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխանակման փոխարժեքով:

Փոխարժեքային տարբերությունների ճանաչում. Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում, կամ երբ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնապես ճանաչման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում վերահաշվարկման փոխարժեքից, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

31.12.2022թ. դրությամբ 1 եվրոյի փոխարժեքը կազմել է 420.06 դրամ (31.12.2021թ – 542.61 դրամ), 1 ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքը- 393.57 դրամ (31.12.2021թ – 480.14 դրամ), 1 Ռուբլու փոխարժեքը- 5.59 դրամ (31.12.2021թ.-6,42 դրամ):

4.19. Շահութահարկ

Ընթացիկ հարկ. Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկ. Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Այլ տեղեկատվության բացակայության դեպքում Ընկերությունը կիրառում է 18% դրույք՝ հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների և օգտագործվող նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն զեղչվում (դիսկոնտավորվում):

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Ընկերությունը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում վերականգնվում է այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

Եկամուտ կամ ծախս ներկայացում. Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը պետք է ճանաչվեն որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվեն տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում՝ պետք է ճանաչվեն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում.

բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ պետք է ճանաչվեն ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընկերությունը շահույթ կամ վնասի, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի և սեփական կապիտալի հոդվածները ներկայացնում է՝ հանելով համապատասխան հարկային հետևանքները:

Հաշվանցում. Ընկերությունը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, և՝

բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ընկերությունը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու հետաձգված հարկային ակտիվները հարկային պարտավորությունների դիմաց, և՝
բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից՝
I. նույն հարկատուից (հարկվող միավորից), կամ՝
II. տարբեր հարկատուներից, որոնք մտադիր են կամ մարել ընթացիկ հարկային պարտավորությունները և ակտիվները զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվները և մարել պարտավորությունները միաժամանակ՝ յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

4.20. Սխալներ

Ընկերությունը ուղղում է նախորդող ժամանակաշրջանի էական սխալները հետընթաց (բացառությամբ երբ անիրագործելի է կոնկրետ ժամանակաշրջանի վրա սխալի հետևանքների կամ դրա կուտակային հետևանքների որոշումը) դրանց հայտնաբերումից հետո հրապարակման համար հաստատված առաջին ֆինանսական հաշվետվությունների փաթեթում՝
ա) վերահաշվարկելով ներկայացված այն նախորդող ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) համեմատելի գումարները, որոնցում տեղի է ունեցել սխալը, կամ
բ) եթե սխալը տեղի է ունեցել նախքան մինչև ներկայացված ամենավաղ ժամանակաշրջանը, ապա ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի սկզբնական մնացորդները վերահաշվարկելով ներկայացված նախորդող ամենավաղ ժամանակաշրջանի համար:

4.21. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ

Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխության հետևանքը, բացառությամբ ստորև շարադրվածի, ճանաչվում է առաջընթաց՝ արտացոլվելով շահույթի կամ վնասի մեջ՝
ա) փոփոխման ժամանակաշրջանում, եթե փոփոխությունն ազդում է միայն տվյալ ժամանակաշրջանի վրա, կամ
բ) փոփոխման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունը երկուսի վրա էլ ազդում է:
Այնքանով, որքանով հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունն առաջացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն կամ առնչվում է սեփական կապիտալի որևէ հոդվածի հետ, այն ճանաչվում է համապատասխան ակտիվի, պարտավորության կամ սեփական կապիտալի հոդվածի հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման միջոցով՝ փոփոխության ժամանակաշրջանում:
Այն դեպքերում, երբ դժվար է տարբերակել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունը հաշվապահական հաշվառման գնահատման փոփոխությունից, այն դիտվում է որպես հաշվառման գնահատման փոփոխություն՝ համապատասխան բացահայտմամբ:

4.22. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում փոփոխություններ

Ընկերությունը փոփոխում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը միայն այն դեպքում, եթե այդ փոփոխությունը՝
ա) պահանջվում է ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ով, կամ
բ) հանգեցնում է ֆինանսական հաշվետվություններում Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և դրամական հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի և իրադարձությունների ազդեցության վերաբերյալ առավել արժանահավատ և տեղին (ռելևանտ) տեղեկատվության ներկայացմանը:
Եթե Ընկերությունը հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է հետընթաց, ապա հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառում է նախորդող ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ՝ հետ գնալով այնքան ժամանակաշրջան, որքան քաղաքականության հետընթաց կիրառումը իրագործելի է: Հետընթաց կիրառությունը նախորդող ժամանակաշրջանի նկատմամբ իրագործելի չէ, քանի դեռ հնարավոր չէ որոշել այդ ժամանակաշրջանի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության սկզբնական և վերջնական մնացորդների կուտակային հետևանքը: Ճշգրտման հանրագումարը, որը վերաբերում է ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված ժամանակաշրջաններին նախորդող ժամանակաշրջաններին, վերագրվում է ամենավաղ ժամանակաշրջանում ներկայացված սեփական կապիտալի յուրաքանչյուր ազդեցություն կրած բաղադրիչի սկզբնական մնացորդին: Սովորաբար, ճշգրտումը վերագրվում է չբաշխված շահույթին: Այնուամենայնիվ, ճշգրտումը կարող է վերագրվել սեփական կապիտալի մեկ այլ բաղադրիչի:
Երբ Ընկերության համար անիրագործելի է հաշվապահական հաշվառման նոր քաղաքականությունը կիրառել հետընթաց՝ բոլոր նախորդող ժամանակաշրջանների նկատմամբ նոր քաղաքականության

կիրառման կուտակային հետևանքը որոշելու անկարողության պատճառով, ապա Ընկերությունը նոր քաղաքականությունը կիրառում է առաջընթաց՝ հնարավոր ամենավաղ ժամանակաշրջանից սկսած: Այդ դեպքում Ընկերությունը հաշվի չի առնում ակտիվների, պարտավորությունների և սեփական կապիտալի՝ մինչ այդ ամսաթիվն առաջացող կուտակային ճշգրտման բաժինը: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն թույլատրվում է, եթե նույնիսկ հնարավոր չէ այդ քաղաքականությունը առաջընթաց կիրառել ցանկացած նախորդող ժամանակաշրջանի համար:

4.23. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ընկերությունը ճշգրտում է իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:
Ընկերությունը չի ճշգրտում իր ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարները՝ հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած չճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:
Եթե շահաբաժինները առաջադրվում կամ հայտարարվում են հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո, Ընկերությունը չի ճանաչում այդ շահաբաժինները որպես պարտավորություն՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

5. Հաշվապահական կարևոր դատողությունները և գնահատման անորոշության հիմնական աղբյուրները

ՓՄԿ-ների ՖՀՄՍ-ին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը ղեկավարությունից պահանջում է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք նշանակալի ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա: Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները վերանայվում են:
Անընդհատության հիմունք. Ղեկավարությունը պատրաստել է սույն ֆինանսական հաշվետվությունները անընդհատության հիմունքի հիման վրա: Ղեկավարության այս դատողությունները հիմնված են Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ընթացիկ պլանների, շահութաբերության և ֆինանսական ռեսուրսների մատչելիության, ինչպես նաև Ընկերության ապագա գործունեության նկատմամբ մակրոտնտեսական վերջին փոփոխությունների ազդեցության վերլուծության հիման վրա:

6. Հիմնական միջոցներ

'000 դրամ	Շենքեր	Կառուցվածքներ	Փոխանցող հարմարանքներ	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական գույք, տնտեսական գույք, գործիքներ	Հաշվողական և համակարգչային տեխնիկա	Այլ հիմնական միջոցներ	Հողամասեր	Օգտագործման համար ոչ մատչելի շենքեր	Օգտագործման համար ոչ մատչելի բերքատու բույսեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք												
31.12.2020թ.	**7,829,966**	**1,157,590**	**1,403,826**	**1,217,099**	**18,768**	**498,746**	**15,317**	**318,916**	**249,565**	**1,915,634**	**1,639,265**	**16,264,692**
Ձեռք բերում, ֆինանսական վարձակալությամբ հիմնական միջոցի ավելացում	193,291	-	-	76,131	-	434	718	12,317	3,748	-	14,380	**301,019**
Դուրսգրում, վերակազմակերպմամբ առանձնացում	(298,342)	(668,301)	(32,781)	(181,110)	(4,381)	(27,371)	(2,450)	(191,125)	(145,960)	(1,915,634)	(1,653,645)	**(5,121,100)**
31.12.2021թ.	**7,724,915**	**489,289**	**1,371,045**	**1,112,120**	**14,387**	**471,809**	**13,585**	**140,108**	**107,353**	**-**	**-**	**11,444,611**
Ձեռք բերում	151,094	-	-	-	-	1,441	170	16	777	-	-	**153,498**
Դուրսգրում, վերակազմակերպմամբ առանձնացում	(174,028)	-	-	(1,239)	-	(629)	-	(53)	-	-	-	**(175,949)**
31.12.2022թ.	**7,701,981**	**489,289**	**1,371,045**	**1,110,881**	**14,387**	**472,621**	**13,755**	**140,071**	**108,130**	**-**	**-**	**11,422,160**
Կուտակված մաշվածություն												
31.12.2020թ.	**530,132**	**196,090**	**138,299**	**318,297**	**5,965**	**165,217**	**14,314**	**41,946**	**-**	**-**	**-**	**1,410,260**
Տարեկան մաշվածություն, ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված	192,041	23,202	44,763	87,286	1,055	45,313	427	19,323	-	-	-	**413,410**

հիմնական միջոց												
Դուրս գրված ակտիվների գծով կուտակված մաշվածություն, վերակազմակերպմամբ առանձնացում	(170,908)	(157,759)	(2,837)	(31,226)	(1,022)	(8,963)	(1,726)	(14,045)	-	-	-	**(388,486)**
31.12.2021թ.	**551,265**	**61,533**	**180,225**	**374,357**	**5,998**	**201,567**	**13,015**	**47,224**	**-**	**-**	**-**	**1,435,184**
Տարեկան մաշվածություն, ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված հիմնական միջոց	195,352	15,962	44,641	78,544	1,014	45,013	603	17,668	-	-	-	**398,797**
Դուրս գրված ակտիվների գծով կուտակված մաշվածություն	(174,028)	-	-	(703)	-	(433)	-	(53)	-	-	-	**(175,217)**
31.12.2022թ.	**572,589**	**77,495**	**224,866**	**452,198**	**7,012**	**246,147**	**13,618**	**64,839**	**-**	**-**	**-**	**1,658,764**
Հաշվեկշռային արժեք												
31.12.2020թ.	**7,299,834**	**961,500**	**1,265,527**	**898,802**	**12,803**	**333,529**	**1,003**	**276,970**	**249,565**	**1,915,634**	**1,639,265**	**14,854,432**
31.12.2021թ.	**7,173,650**	**427,756**	**1,190,820**	**737,763**	**8,389**	**270,242**	**570**	**92,884**	**107,353**	**-**	**-**	**10,009,427**
31.12.2022թ.	**7,129,392**	**411,794**	**1,146,179**	**658,683**	**7,375**	**226,474**	**137**	**75,232**	**108,130**	**-**	**-**	**9,763,396**

Մաշվածություն

'000 դրամ	Ծանոթ.	2022	2021
Ընդամենը, այդ թվում՝		**398,797**	**413,410**
• արտադրական նշանակության	18	381,430	394,676
• վարչական նշանակության		2,532	5,755
• իրացման նշանակության		14,835	12,979

Գրավադրում. Վարկային պարտավորությունների ապահովման նպատակով գրավադրվել է Ընկերության սեփականությունը հանդիսացող անշարժ և շարժական գույքը (ծանոթ. 13):

Հիմնական միջոցների սեփականության իրավունքի այլ սահմանափակումներ չկան:

Այլ. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխություններ չեն եղել:

Հիմնական միջոցների ձեռք բերման պայմանագրային հանձնառություններ չկան:
Ժամանակավոր պարապուրդի մեջ գտնվող հիմնական միջոցներ չկան:
Դեռևս օգտագործման մեջ գտնվող, սակայն լրիվ մաշված հիմնական միջոցների համախառն հաշվեկշռային արժեքը 31.12.2022թ-ին կազմում է 14,055 հազար դրամ (31.12.2021թ-ին՝ 12,985 հազար դրամ):

7. Ոչ նյութական ակտիվներ

'000 դրամ	Մնացորդ 31.12.2022թ	Մնացորդ 31.12.2021թ
Ընդամենը, այդ թվում՝	**2,382**	**2,834**
• հաշվապահական և այլ ծրագիր, վեբ կայք	1,747	2,025
• ստանդարտներ, թուլտվություններ	111	211
• նախագծեր, անձնագրեր	523	598

8. Պաշարներ

'000 դրամ	Մնացորդ 31.12.2022թ	Մնացորդ 31.12.2021թ
Ընդամենը, այդ թվում՝	**789,310**	**613,225**
• միամյա բույսեր	618,551	440,107
• գյուղատնտեսական նշանակության նյութեր	28,618	69,568
• հումք նյութեր	2,330	9,552
• արկղ	82,020	47,080
• պահեստամաս	198	198
• վառելանյութ	499	689
• շինանյութ	993	2,150
• այլ նյութեր	56,100	43,880

Սպառվող կենսաբանական ակտիվների (միամյա բույսեր) չափումը իրականացվում է «Իրական արժեք հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումներ»-ով: Հաշվետու տարում արտադրվել է լոլիկ՝ 3,403 տն, վարունգ՝ 25 տն: Բերքատու բույսերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 6-ում:

2022թ. որպես ծախս ճանաչված նյութերի, ապրանքների հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 922,744 հազար դրամ (2021թ.-ին՝ 1,259,059 հազար դրամ):

9. Կանխավճարներ պաշարների և ծառայությունների համար

'000 դրամ

	Մնացորդ 31.12.2022թ.	*Մնացորդ 31.12.2021թ.*
Ընդամենը, այդ թվում՝	**1,294**	**1,570**
• նյութերի ձեռքբերման համար	1,229	1,570
• ծառայությունների ձեռքբերման համար	65	-

10. Առևտրական դեբիտորական պարտքեր

'000 դրամ

	Մնացորդ 31.12.2022թ.	*Մնացորդ 31.12.2021թ.*
Ընդամենը, այդ թվում՝	**37,532**	**117,802**
• արտադրանքի վաճառքից	27,997	95,468
• հիմնական միջոցների վաճառքից	20,400	26,430
• նյութական վնասի փոխհատուցումից	-	2,732
• արժեզրկման գծով պահուստ	(10,866)	(6,828)

11. Դրամական միջոցներ

	Մնացորդ 31.12.2022թ.				*Մնացորդ 31.12.2021թ.*			
	Եվրո	*ԱՄՆ դոլար*	*Ռուբլի*	*'000 դրամ*	*Եվրո*	*ԱՄՆ դոլար*	*Ռուբլի*	*'000 դրամ*
Ընդամենը, այդ թվում՝	**3**	**1**	**187**	**886**	**39**	**17,170**	**241**	**16,528**
• դրամարկղում	-	-	-	38	-	-	-	8,130
• բանկում՝ արժույթով	-	-	-	845	-	-	-	132
• բանկում՝ արտարժույթով	3	1	187	3	39	17,170	241	8,267

12. Սեփական կապիտալ

Սեփական կապիտալը (զուտ ակտիվները) ձևավորված է կանոնադրական կապիտալից (թողարկված և տեղաբաշխված (վճարված) կապիտալ), չբաշխված շահույթից (վնասից)՝ ներառյալ հաշվետու տարվա (ժամանակաշրջանի) զուտ շահույթը:

Կանոնադրական կապիտալ. Կանոնադրական կապիտալը կազմվել է մասնակիցների ձեռք բերած հասարակ (սովորական) բաժնեմասերի անվանական արժեքից: Յուրաքանչյուր հասարակ (սովորական) բաժնեմաս տալիս է իր սեփականատեր հանդիսացող մասնակցին միևնույն իրավունքները:

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 50,959 հազար (հիսուն միլիոն ինը հարյուր հիսունինը հազար) ՀՀ դրամ: Մասնակիցների բաժնեմասերի չափը որոշվում է տոկոսներով: Կանոնադրական կապիտալի բոլոր բաժնեմասերը տեղաբաշխված են և վճարված: Հաշվետու տարում կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն չի եղել:

Վարկային պարտավորությունների ապահովման նպատակով գրավադրվել է նաև Ընկերության հիմնադիրների բաժնեմասերը (ծանոթ. 13):

Կուտակված վնաս. Ընկերության 2022թ. տարվա զուտ շահույթը կազմում է 726,117 հազար դրամ: Ընկերության կուտակված շահույթը 31.12.2022թ. դրությամբ կազմել է 407,507 հազար դրամ:

Էմիսիոն եկամուտ. Հաշվետու տարում էմիսիոն եկամտի փոփոխություն չի եղել: Նախորդ տարի Ընկերության մասնակիցների արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշմամբ կատարվել է կազմակերպությունից վերակազմակերպմամբ առանձնացում: Արդյունքում Էմիսիոն եկամուտը նվազել է 398,765 հազար (երեք հարյուր իննսունութ միլիոն յոթ հարյուր վաթսունհինգ հազար) ՀՀ դրամով (ծանոթ. 1.2):

Պահուստային կապիտալ. Պահուստային կապիտալը ստեղծվում է կանոնադրական կապիտալի 10 տոկոսի չափով: Այս կապիտալի ձևավորումն իրականացվում է շահույթից կատարվող տարեկան մասհանումների միջոցով՝ մինչև նախատեսված չափին հասնելը: Եթե պահուստային կապիտալը կազմում է կանոնադրությամբ սահմանված չափից ավելի փոքր մեծություն, ապա հատկացումներն այդ կապիտալին կատարվում են շահույթից՝ առնվազն 5 տոկոսի չափով, ինչպես նաև Ընկերության նոր արժեթղթերի թողարկման արժեքի և դրանց անվանական արժեքի միջև եղած տարբերությունից ստացվող միջոցներից:

Պահուստային կապիտալն օգտագործվում է Ընկերության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Ընկերության պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե Ընկերության շահույթը և այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում: Պահուստային կապիտալը չի կարող օգտագործվել այլ նպատակների համար:

13. Վարկեր

'000 դրամ	*Տոկոսադրույք*	*Մարման ժամկետ*	***Մնացորդ 31.12.2022թ.***	***Մնացորդ 31.12.2021թ.***
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝			**4,161,797**	**5,841,456**
ՀՀ դրամով վարկի ոչ ընթացիկ մաս			*3,310,502*	*4,925,837*
Եվրոյով վարկեր	Euribor գումարած 3.5% տարեկան	26/05/26	3,310,502	4,925,837
ՀՀ դրամով վարկի ընթացիկ մաս			*851,295*	*915,619*
ՀՀ դրամով օվերդրաֆտ	բանկի հաշվարկային տոկոսադրույքից գումարած 1,5%	26/05/24	195,629	69,148
Եվրոյով վարկեր	բանկի հաշվարկային տոկոսադրույքից հանած 2%	03/09/24	652,782	846,395
Հաշվեգրված տոկոս			*2,884*	*76*

Գրավադրում

Ընկերությունը 26.05.2021թ.-ին կնքել է նաև վարկային ծառայության (Օվերդրաֆթի) պայմանագիր 200,000 հազար դրամ սահմանաչափով, մինչև 26.05.2024թ. մարման ժամկետով և բանկի հաշվարկային տոկոսադրույքին գումարած 1.5 տոկոս հաշվարկվող տոկոսադրույքով:

Պարտավորությունների ապահովման համար գրավադրվել է Ընկերությանը սեփականության իրավունքով պատկանող Կոտայքի մարզի Հրազդան քաղաքի անշարժ գույքը (Անշարժ գույքի գրավի պայմանագրով գրավի առարկան գնահատված է 7,392,800 հազար դրամ) և Ընկերությանը պատկանող շարժական գույքը (տրանսպորտային միջոցներ, սարքավորումներ), Ընկերության 100 տոկոս բաժնեմասերը: Տրվել են նաև սեփականատերերի անձնական երաշխավորությունները:

Հաշվետու տարում Բանկից ստացվել է 1,054,495 հազար դրամ գումարով և մարվել 927,935 հազար դրամ գումարով վարկային գիծ, ստացել և մարել է 554,870 ԱՄՆ դոլար ֆակտորինգի գումար:

Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտազանցված վարկային պարտավորություններ չունի:

14. Փոխառություններ

'000 դրամ	*Մնացորդ 31.12.2022թ*	*Մնացորդ 31.12.2021թ*
Ընդամենը, այդ թվում՝	**4,970,477**	**4,185,001**
• երկարաժամկետ փոխառություններ	4,777,417	4,185,001
- կապակցված կողմերի գծով	*4,777,417*	*4,185,001*
• կարճաժամկետ փոխառություններ	193,060	-
- կապակցված կողմերի գծով	*193,060*	-

'000 դրամ	*Մնացորդ 31.12.2021թ.*	*Ավելացում*	*Նվազեցում*	*Մնացորդ 31.12.2022թ.*
Ընդամենը, այդ թվում՝	**4,185,001**	**1,133,284**	**347,808**	**4,970,477**
Սոնա Պիծակյան	-	199,914	6,854	193,060
Ռուբեն Հարությունյան	1,559,720	-	125,031	1,434,689
Հենրիկ Հարությունյան	1,852,814	-	138,827	1,713,987
Արսեն Հարությունյան	772,467	933,370	77,096	1,628,741

Ընկերությունը տոկոսով և անտոկոս փոխառությունների ստացման բազմաթիվ գործարքներ է կատարել մասնակիցների հետ: Գործարքների հիմնական նպատակը դրամական միջոցների հոսքերի և մնացորդների օպտիմալ կառավարումն է: Շատ դեպքերում, ելնելով ընթացիկ իրավիճակի անհրաժեշտությունից, այս փոխառությունների ստացման և մարման ժամկետներն ու գումարները էականորեն տարբերվում են պայմանագրերով սկզբնապես նախատեսված գումարներից և ժամկետներից:

Փաստացիորեն Ընկերությունը չի վերահսկում փոխառությունների ստացման և մարման ժամկետներն ու գումարները, և հաշվետու ամսաթվին հաջորդող տասներկու ամիսների ընթացքում հնարավոր է կատարի փոխառությունների չպլանավորված մարումներ՝ ելնելով գործառնական անհրաժեշտությունից:

Ուստի Ընկերության անտոկոս փոխառությունների գծով հնարավոր չէ կատարել սպասվող դրամական հոսքերի արժանահավատ կանխատեսում, որով նման փոխառությունները չեն զեղչվում:

15. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

'000 դրամ	Մնացորդ 31.12.2022թ.	Մնացորդ 31.12.2021թ.
Ընդամենը, այդ թվում՝	**193,219**	**217,915**
• նյութերի ձեռքբերումից	85,192	122,041
• ապրանքների ձեռքբերումից	-	7,020
• ծառայությունների ձեռքբերումից	108,027	88,853

Առևտրական կրեդիտորական պարտքերը տոկոսային չեն և, որպես կանոն, մարվում են 30 օրվա ընթացքում:

16. Այլ ընթացիկ հարկային պարտավորություններ

'000 դրամ	Մնացորդ 31.12.2022թ.		Մնացորդ 31.12.2021թ.	
	կանխավճար	պարտավորություն	կանխավճար	պարտավորություն
Ընդամենը, այդ թվում՝	**15,702**	**12,801**	**34,149**	**15,874**
• ԱԱՀ (հետաձգված)	15,501		31,757	-
• եկամտային հարկ	-	7,924	-	8,098
• պարտադիր սոց.ապահով.	-	1,548	-	1,158
• այլ	201	3,329	2,392	6,618

17. Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություններ

'000 դրամ	Մնացորդ 31.12.2022թ	Մնացորդ 31.12.2021թ
Ընդամենը, այդ թվում՝	**21,305**	**16,159**
• աշխատավարձի գծով	3	-
• կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով	21,302	16,159

18. Վաճառքներ

Հասույթի ուղղություններ

Ընկերությունը հասույթը ստացել է գնորդների հետ պայմանագրերից: Դրանք հիմնականում առաջացել են գյուղատնտեսական արտադրանքի վաճառքից:

Հաշվետու տարում վաճառվել է լոլիկ՝ 3,403 տն, վարունգ՝ 25 տն:

'000 դրամ	2022թ.			2021թ.		
	Հասույթ	Ինքնարժեք	Շահույթ	Հասույթ	Ինքնարժեք	Շահույթ
Ընդամենը, այդ թվում՝	**1,966,093**	**(1,858,081)**	**108,012**	**4,398,704**	**(4,135,224)**	**263,480**
• արտադրանքի վաճառքից	1,867,590	(1,771,911)	95,679	4,111,150	(3,893,023)	218,127
• ապրանքի վաճառքից	91,993	(81,613)	10,380	281,143	(237,721)	43,422

• ծառայությունների, մատուցումից	6,510	(4,557)	1,953	6,411	(4,480)	1,931

Հասույթի մանրամասնեցում

Արտադրանքի (ծառայության) տեսակ	*Տարածաշրջան*	*Գնորդի տեսակ*	*Պայմանագրի տեսակ*	*Պայմանագրի կանոնություն*	*Արտադրանքի (ծառայության) փոխանցման ժամկետ*	*Հասույթ*
Վաճառված արտադրանքից	Արտերկիր	ոչ պետական հատվածի գնորդներ	փոփոխուն գնով կնքված պայմանագիր	կարճաժամկետ պայմանագիր	ժամանակի որոշակի պահին գնորդին փոխանցված արտադրանք	1,763,091
Վաճառված ապրանքից	Արտերկիր	ոչ պետական հատվածի գնորդներ	փոփոխուն գնով կնքված պայմանագիր	կարճաժամկետ պայմանագիր	ժամանակի որոշակի պահին գնորդին փոխանցված արտադրանք	64,454
Վաճառված արտադրանքից	<<	ոչ պետական հատվածի գնորդներ	փոփոխուն գնով կնքված պայմանագիր	կարճաժամկետ պայմանագիր	ժամանակի որոշակի պահին գնորդին փոխանցված արտադրանք	82,520
Վաճառված ապրանքից	<<	ոչ պետական հատվածի գնորդներ	փոփոխուն գնով կնքված պայմանագիր	կարճաժամկետ պայմանագիր	ժամանակի որոշակի պահին գնորդին փոխանցված արտադրանք	27,539
Վաճառված արտադրանքից	<<	ֆիզիկական անձինք խանութից /ՀԴՄ/	փոփոխուն գնով կնքված պայմանագիր	կարճաժամկետ պայմանագիր	ժամանակի որոշակի պահին գնորդին փոխանցված արտադրանք	21,979
Ծառայություններից	<<	ոչ պետական հատվածի գնորդներ	փոփոխուն գնով կնքված պայմանագիր	կարճաժամկետ պայմանագիր	ժամանակի որոշակի պահին պատվիրատուին մատուցված ծառայություն	6,510

Պայմանագրի գծով մնացորդներ

'000 դրամ	*2022*	*2021*
• պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	48,397	124,630

Կատարման պարտականություններ, հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Անվանումը	Կատարման պարտականության բնույթը և վճարման ժամկետը	Հասույթի ճանաչման քաղաքականությունը
Գյուղատնտեսական արտադրանքի վաճառք	Ընկերությունը իրականացնում է գյուղատնտեսական արտադրանքի արտադրություն: Վճարման ժամկետը հիմնականում սահմանվում է պայմանագրերով:	Գնորդը ստանում է արտադրանքները պարբերականությամբ և արտադրանքների նկատմամբ վերահսկողությունը փոխանցվում է ժամանակի տվյալ պահին: Յուրաքանչյուր այսպես վերջի դրությամբ կատարվում է վաճառքների որոշակիացում, չափում, ներկայացում, ընդունում և հասույթի վերջնական ճանաչում:

19. Գյուղատնտեսական գործունեություն

Ընկերության գյուղատնտեսական գործունեությունը ներառում է միամյա կամ բազմամյա կուլտուրաների աճեցումը:

Գյուղատնտեսական գործունեությունից եկամուտները ներառում են հաշվետու ժամանակաշրջանում գյուղատնտեսական գործունեությունից առաջացած մասնավորապես՝

- Օգուտները կամ կորուստները, որոնք առաջանում են սկզբնական ճանաչման պահին կենսաբանական ակտիվի՝ իրական արժեքով (հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները) չափումից,
- Օգուտները կամ կորուստները, որոնք առաջանում են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին կենսաբանական ակտիվի՝ իրական արժեքով (հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները) չափումից առաջացած փոփոխություններից,
- Օգուտները կամ կորուստները, որոնք առաջանում են բերքահավաքի (սկզբնական ճանաչման) պահին գյուղատնտեսական արտադրանքի՝ իրական արժեքով (հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները) չափումից:

Գյուղատնտեսական արտադրանքի և սպառվող կենսաբանական ակտիվների (լոլիկ, վարունգ, միամյա բույսեր) իրական արժեքի չափումը իրականացվում է խմբավորման միջոցով՝ ըստ նշանակալի հատկանիշների (տեսակ, տարիք, որակ): Վաճառքի ծախսումները չեն ներառում տրանսպորտային ծախսերը:

'000 դրամ	2022	2021
Ընդամենը, այդ թվում՝	**2,032,615**	**4,053,355**
• լոլիկից	2,026,158	4,052,928
• վարունգից	6,457	427

Գյուղատնտեսական գործունեությունից ծախսեր

Գյուղատնտեսական գործունեությունից ծախսերը ներառում են հաշվետու ժամանակաշրջանում գյուղատնտեսական գործունեության համար կատարված ծախսերը:

'000 դրամ	2022	2021
Ընդամենը, այդ թվում՝	**(1,724,345)**	**(2,168,990)**
• նյութերից	(288,387)	(366,799)
• աշխատավարձից	(215,883)	(237,861)

• մաշվածությունից և վերանորոգումից	(259,351)	(294,229)
• ջեռուցումից և հոսանքից	(275,170)	(498,599)
• միամյա բույսերի և այգիների վրա կատարվող ընթացիկ ծախսերից	(649,648)	(719,305)
• ծառայություններից	(10,790)	(16,515)
• այլ	(25,116)	(35,682)

20. Այլ եկամուտներ

'000 դրամ	*2022*	*2021*
Այլ եկամուտներ (օգուտներ) ընդամենը, այդ թվում՝	**12,155**	**60,365**
• պետության կողմից տրված շնորհներից	2,667	17,040
• անհատույց ստացված ակտիվներից	586	26,089
• հիմնական միջոցների վաճառքից	-	5,587
• այլ	5	-
• այլ պաշարների օտարումից	8,898	1,189
• նյութական վնասի փոխհատուցումից	-	10,460

'000 դրամ	*2022*	*2021*
Այլ ծախսեր (վնասներ) ընդամենը, այդ թվում՝	**(317,827)**	**(217,140)**
• խոտանված, ոչնչացված ապրանքներից	(256,156)	(172,650)
• տույժերից, հարկերի պակասեցումից	(2,566)	(2,588)
• արտարժույթի փոխարկումից	(35,701)	(20,002)
• հիմնական միջոցների վաճառքից	-	(7,894)
• պարտքերի ճշգրտումներից	(4,683)	(3,781)
• դեբիտորական պարտքի դուրսգրումից	(10,137)	(10,145)
• այլ պաշարների վաճառքից	(8,583)	(80)

21. Ֆինանսական եկամուտներ (ծախսեր)

2022թ.-ին ֆինանսական եկամուտները առաջացել են բանկային հաշիվներում դրամական միջոցների մնացորդների նկատմամբ հաշվարկված տոկոսներից՝ 4 հազար դրամ:

'000 դրամ	*2022*	*2021*
Ֆինանսական ծախսեր ընդամենը, այդ թվում՝	**(253,412)**	**(396,628)**
• վարկերի տոկոսներ	(253,412)	(396,628)

22. Շահութահարկ

Շահութահարկի դրույքաչափը 2022թ. 18% է (2021թ.-ին՝ 18%):

'000 դրամ	*2022*	*2021*
• **շահույթ (վնասում) ճանաչված շահութահարկի գումար,** այդ թվում՝	**(4,527)**	**(6,549)**

○ ընթացիկ հարկի գծով	-	-
○ հետաձգված հարկի գծով	(4,527)	(6,549)
• **ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված շահութահարկի գումար**	-	-

Հարկի գործող միջին դրույքի և հարկի կիրառվող դրույքի թվային համադրում

'000 դրամ

Հարկի գործող միջին դրույքի և հարկի կիրառվող դրույքի թվային համադրում	***2022***	***2021***
Հարկի կիրառվող դրույք	18%	18%
Շահույթը մինչև հարկումը	730,644	1,734,215
Չնվազեցվող ծախսեր/չհարկվող եկամուտներ	(730,644)	(1,734,215)
Հարկվող շահույթը	-	-
Ընթացիկ հարկ	-	-
Հարկի գործող միջին դրույքը	-%	-%

Ընկերությունը օգտվում է Հարկային Օրենսդրությամբ նախատեսված գյուղատնտեսական արտադրանքի գծով շահութահարկի վճարման ազատման արտոնությունից:

Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

'000 դրամ

	Ծանոթ.	***(+) Հարկվող ժամանակավոր տարբերություն (-) Նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություն***	
		2022	**2021**
Հիմնական միջոցներ	6	111,479	77,145
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր (արժեզրկման պահուստ)	11	(10,866)	(6,828)
Աշխատավարձի և այլ կարճ.հատուցումների գծով պարտավորություններ	17	(21,302)	(16,159)
Ընդամենը		**79,311**	**54,158**
Հարկի դրույքը		**18%**	**18%**
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ (ակտիվներ)		**14,276**	**9,748**

«Հիմնական միջոցներ» հոդվածում հարկվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է հիմնական միջոցի միավորի՝ ֆինանսական ու հարկային հաշվառման նպատակներով տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետների կիրառումից:

«Առևտրական դեբիտորական պարտքեր» հոդվածում նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել արժեզրկման գծով պահուստից:

«Աշխատավարձի և այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտավորություն» հոդվածում ժամանակավոր տարբերությունը առաջացել է աշխատակիցների կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով:

Չկան որևէ նվազեցվող (հանվող) ժամանակավոր տարբերություններ, չօգտագործված հարկային վնասներ և չօգտագործված հարկային զեղչեր, որոնց համար ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չի ճանաչվել որևէ հետաձգված հարկային ակտիվ:

23. Շահույթում կամ վնասում ճանաչված ծախսերի բաժանումը (վերլուծումը)՝ ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

'000 դրամ	Ծանոթ.	2022	2021
Հասույթ	18	1,966,093	4,398,704
Այլ եկամուտներ	20	12,155	60,365
Արտադրանքի մնացորդների փոփոխություն		-	(119,104)
Օգտագործված հումք, նյութեր և ապրանքներ	8	(922,744)	(1,259,059)
Աշխատավարձ և կարճ. այլ հատուցումներ		(474,281)	(450,102)
ՀՄ-ների մաշվածություն	6	(398,797)	(413,410)
ՈՆԱ-ների ամորտիզացիա	7	(453)	(442)
Ջերմային էներգիան, էլ. էներգիա, բնական գազ		(416,488)	(627,325)
Բեռնափոխադրում		(324,305)	(484,472)
Այլ ծառայություններ		(104,587)	(90,485)
Դեբիտորական պարտքերի անհավաքագրելիությունից (արժեզրկումից) եկամուտ (ծախս)	10	(4,037)	1,046
Գործառնական այլ ծախսեր/ այլ եկամուտներ		144,977	(42,633)
Գործառնական շահույթ (վնաս)		**(522,467)**	**973,083**
Ֆինանսական եկամուտներ (ծախսեր)	21	(253,408)	(396,611)
Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ (վնաս)		1,506,519	1,157,743
Շահույթ մինչև հարկումը		**730,644**	**1,734,215**
Շահութահարկի գծով ծախս (եկամուտ)	22	(4,527)	(6,549)
Զուտ շահույթ		**726,117**	**1,727,666**

24. Իրական արժեք, ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակներն ու քաղաքականությունը

Իրական արժեք. Հիմնական ֆինանսական ակտիվներն են առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները, իսկ ֆինանսական պարտավորությունները՝ վարկերը, վարձակալության գծով պարտավորությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով և դրանց գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են հաշվեկշռային արժեքներին:

Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման հիմունքներ. Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության և շուկայական ռիսկերի: Ընկերության ղեկավարությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի կազմակերպման համար և վերահսկում է այդ ռիսկերի կառավարման գործընթացը: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել և վերլուծել այն

ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Ընկերությունը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և վերահսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ընկերությունը չի հեջավորում իր ենթարկվածությունը այդ ռիսկերին:

Պարտքային ռիսկ. Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը իր պարտականությունների չկատարմամբ մյուս կողմի համար կառաջացնի ֆինանսական կորուստ: Ընկերությունը ենթարկվում է պարտքային ռիսկին՝ կապված գործառնական գործունեության (հիմնականում առևտրային դեբիտորական պարտքեր) հետ:

Վաճառքների գծով պարտքային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է հաշվապահության կողմից: Դեբիտորական պարտքի մարումը իրականացվում է կանոնավոր՝ հաջորդ ամսվա ընթացքում: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրականացվում է բոլոր գնորդների համար արժեզրկման (անհավաքագրելիության) ստուգում՝ անհատական հիմունքով: Հաշվարկները սահմանվում են անցյալում փաստացի կրած վնասների հիման վրա: Պարտքերի համար ապահովություն (գրավ) չի պահանջվում: Գնորդը չունի արտաքին պարտքային վարկանիշ: Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքն է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի ռիսկի համակենտրոնացումը գնահատվում է ցածր:

Իրացվելիության ռիսկ. Այն բանի ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություններ կունենա իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Ընկերությունը իրականացնում է դրամական միջոցների դեֆիցիտի ռիսկի նկատմամբ վերահսկողություն՝ օգտագործելով շարունակական իրացվելիությունը պլանավորելու գործիքը:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների մարման վերաբերյալ ամփոփ տեղեկատվություն՝ հիմնված չգեղչված պայմանագրային վճարումների վրա, ինչպես նաև հաշվեկշռային արժեքները:

'000 դրամ

31.12.2022թ.	Պայմանագրային վճարումներ				Հաշվեկշռային արժեք
	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը	
Վարկեր		851,295	3,310,502	**4,161,797**	**4,161,797**
Փոխառություններ		193,060	4,777,417	**4,970,477**	**4,970,477**
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր		193,219	-	**193,219**	**193,219**
Այլ պարտավորություններ		34,106	-	**34,106**	**34,106**

'000 դրամ

31.12.2021թ.	Պայմանագրային վճարումներ				Հաշվեկշռային արժեք
	Ցպահանջ	մինչև 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ընդամենը	
Վարկեր		915,619	4,925,837	**5,841,456**	**5,841,456**
Փոխառություններ		-	4,185,001	**4,185,001**	**4,185,001**
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր		217,915	-	**217,915**	**217,915**
Այլ պարտավորություններ		32,033	-	**32,033**	**32,033**

Շուկայական ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է երեք տեսակի ռիսկ՝արժութային ռիսկ, տոկոսադրույքային ռիսկ և այլ գնային ռիսկ: Շուկայական ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, գնումների գծով կրեդիտորական պարտքերը, ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը, վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերը, դրամական միջոցները:

Արժութային ռիսկ. Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ռիսկին ենթարկվում է արտարժույթով վարկերը և փոխառությունները: Արժույթները, որոնք հիմնականում առաջացնում են նման ռիսկեր՝ Եվրո, ԱՄՆ դոլար և Ռուսական ռուբլին:

Ընկերությունը ունի արտարժույթով գնանշված հետևյալ ֆինանսական գործիքները.

Հոդված	*USD*		*EUR*		*RUB*	
	2022	*2021*	*2022*	*2021*	*2022*	*2021*
Ընթացիկ ակտիվներ						
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	1,352	52,445	-	-	4,910,118	10,143,283
Դրամական միջոցներ	1	17,169	3	39	187	241
Ընթացիկ պարտավորություններ						
Վարկեր	-	-	9,440,979	10,638,042	-	-
Փոխառություններ	5,716,352	2,989,409	100,000	100,000	-	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	-	-	70,000	80,000	-	-
Զուտ հաշվեկշիռ	*(5,714,999)*	*(2,919,795)*	*(9,610,976)*	*(10,818,003)*	*4,910,305*	*10,143,042*

Աղյուսակում ներկայացված է ԱՄՆ դոլարի, Եվրոի փոխարժեքի հնարավոր փոփոխության նկատմամբ զգայունությունը՝ այլ փոփոխականների հաստատուն լինելու դեպքում: Ընկերության նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը պայմանավորված է դրամական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքների փոփոխություններով: Այլ արժույթների փոփոխությունների նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը էական չէ:

	Արտարժույթ	**Փոխարժեքի փոփոխություն**	**Նախքան հարկումը շահույթի վրա ազդեցությունը ('000 դրամ)**
2022թ.	ԱՄՆ դոլար	+5%/-5%	112,463/(112,463)
2021թ.	ԱՄՆ դոլար	+5%/-5%	70,095/(70,095)
2022թ.	Եվրո	+6%/-6%	242,231/(242,231)
2021թ.	Եվրո	+6%/-6%	352,197/(352,197)

Տոկոսադրույքային ռիսկ

Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն՝ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Տոկոսադրույքի փոփոխությունները գլխավորապես ազդում են վարկերի վրա՝ փոփոխելով նրանց իրական արժեքը: Ստացված վարկերը ֆիքսված տոկոսադրույքով են: Ղեկավարությունը չունի ձևակերպված քաղաքակա-նություն ֆիքսված կամ փոփոխական տոկոսադրույքների նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը: Նոր տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունների ներգրավման դեպքում ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա, որոշելու, թե որ տիպի տոկոսադրույքը ավելի բարենպաստ կլինի Ընկերության համար մինչև ակնկալվող մարման ժամկետի ընթացքում:

Ընկերությունը ունի ֆիքսված տոկոսադրույքով տոկոսակիր ֆինանսական գործիքների հետևյալ կառուցվածքը.

	Հաշվեկշռային արժեք	
'000 դրամ	31.12.2022թ.	31.12.2021թ.
Ֆինանսական ակտիվներ	-	780
Ֆինանսական պարտավորություններ	9,132,274	10,026,457
Զուտ հաշվեկշիռ	***(9,132,274)***	***(10,025,677)***

Այլ գնային ռիսկ. Այն բանի ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայական գների փոփոխությունների (բացի տոկոսադրույքային ռիսկից և արժութային ռիսկից առաջացողներից) արդյունքում, անկախ այն բանից, թե այդ փոփոխությունները պայմանավորված են առանձին ֆինանսական գործիքին կամ դրա թողարկողին հատուկ գործոններով, թե շուկայում շրջանառվող բոլոր նմանատիպ ֆինանսական գործիքների վրա ազդող գործոններով:

Այլ գնային ռիսկերի ազդեցությունը էական չէ:

25. Կապիտալի կառավարում

Կապիտալի կառավարման հիմնական նպատակն է սեփական կապիտալի վարկունակության կայունության և ֆինանսական ցուցանիշների համապատասխան մակարդակի պահպանումն է՝ Ընկերության գործունեության աջակցության և մասնակիցների շահույթը մաքսիմալացնելու նպատակով:
Ընկերությունը չունի կապիտալի կառավարման ձևակերպված քաղաքականություն: Ընկերությունը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ՝ տնտեսական պայմանների փոփոխություններին համապատասխան:

Պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցություն

'000 դրամ	2022	2021
Ընդամենը պարտավորություններ	9,378,494	10,288,578
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	886	16,528
Ընդամենը զուտ պարտք	**9,377,608**	**10,272,050**
Ընդամենը սեփական կապիտալ	**1,235,701**	**509,584**
Զուտ պարտքի և սեփական կապիտալի հարաբերակցություն	**7.6**	**20.2**

26. Կապակցված կողմերի բացահայտումներ

Կապակցված կողմերի հետ գործարքներ. Մասնակիցները Ընկերությանը տրամադրել են անտոկոս և տոկոսով, երկարաժամկետ փոխառություններ, որոնց վերաբերյալ բացահայտումներ կատարվել են ծանոթագրություն 14-ում:

Առանցքային կառավարչական անձնակազմին հատուցումներ. Առանցքային կառավարչական անձնակազմին կարճաժամկետ հատուցումները (աշխատավարձ) 2022թ. կազմել է 72,110 հազար դրամ և 2021թ.՝ 67,681 հազար դրամ: Առանցքային կառավարչական անձնակազմին այլ հատուցումներ չեն եղել:

27. Պայմանականություններ

Բիզնես միջավայր. Հայաստանի Հանրապետությունը գտնվում է քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունների փուլում: Չկան բիզնեսի և վերահսկողական այնպիսի զարգացած ենթակառուցվածքներ, ինչպիսիք կան ավելի հաստուն շուկայական տնտեսություններում: Ավելին, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեությունը և վերջիններս ոչ միշտ են ճիշտ արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքը: Հետագա տնտեսական աճի հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է և տարածաշրջանային անկայունությունը: Աղքատության մակարդակը շարունակում է բարձր մնալ, ինչն ազդում է համընդհանուր գնողունակության և սպահանջարկի վրա:

Ֆինանսական հաշվետվությունները արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա բիզնես միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատումը: Բիզնես միջավայրի ապագա փոփոխությունները կարող են տարբերվել Ղեկավարության գնահատումներից:

Ապահովագրություն. ՀՀ-ում ապահովագրության ոլորտը գտնվում է զարգացման փուլում: Ներմուծվում են զարգացած երկրներում վաղուց կիրառելի ապահովագրական գործիքներ:

Հաշվետու տարվա վերջի դրությամբ Ընկերությունը իրականացրել է ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն (ԱՊՊԱ):
Քանի դեռ չի իրականացված ակտիվների ամբողջական ապահովագրություն, առկա է ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է ունենալ բացասական ազդեցություն Ընկերության ֆինանսական վիճակի և ֆինանսական արդյունքների վրա:

Դատական հայցեր. 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի և սույն ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացման ամսաթվի դրությամբ Ընկերության դեմ հարուցված դատական հայցեր չկան:

Հարկերի հաշվառման անորոշություններ և պայմանականություններ. ՀՀ հարկային համակարգը, հարկային հարաբերությունները կարգավորվում է հիմնականում ՀՀ հարկային օրենսգրքով: Օրենսդրությունում փոփոխությունները, պաշտոնական պարզաբանումները կամ իրազեկումները, դատական մարմինների որոշումները, օրենսդրության տարընթերցումները, տարաբնույթ մեկնաբանությունները առաջացնում են հարկային պարտավորությունների գնահատման անորոշություններ: Ներկայացված և վճարված հարկային պարտավորությունների ճշտությունը ենթակա է ստուգման հարկային մարմինների կողմից, որոնք խախտումների համար իրավատու են առաջադրել տույժեր, տուգանքներ: Հարկային պարտավորությունները չեն կարող փոփոխվել, եթե դրանք վերաբերում են երեք տարուց ավել վաղեմությանը:

Ղեկավարությունը որոշում է, թե արդյոք հարկավոր է դիտարկել յուրաքանչյուր հարկային անորոշությունն առանձին կամ մեկ և ավելի հարկային անորոշությունների հետ միասին՝ կախված նրանից, թե որ մոտեցումն է թույլ տալիս լավագույնս կանխատեսել անորոշության լուծումը: Ղեկավարությունը ենթադրում է, որ հարկային մարմինը կստուգի այն գումարները, որոնք նա իրավունք ունի ստուգելու և այդ ստուգումները կատարելիս՝ կունենա համապատասխան տեղեկություններին վերաբերող ամբողջական տեղեկատվություն:

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ճիշտ է ճանաչել հարկային պարտավորությունները: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինը կարող է ունենալ Ընկերության կողմից հաշվարկված և ներկայացված հարկային պարտավորությունների վերաբերյալ այլ մեկնաբանություններ, որոնք կարող են ի հայտ գալ ստուգումների, ուսումնասիրությունների ընթացքում:

28. Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ճշգրտող կամ էական չճշգրտող դեպքեր տեղի չեն ունեցել հաշվետու ամսաթվից (31.12.2022թ) հետո մինչև վավերացման ամսաթիվը (23.06.2023թ.) ընկած ժամակահատվածում:

29. Ֆինանսական հաշվետվությունների վավերացում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են հրապարակման համար 2023թ. հունիսի 23-ին՝ տնօրեն Ռոբերտ Կոծինյանի և գլխավոր հաշվապահ Տիգրան Օրբելյանի կողմից:

Տնօրեն Ռոբերտ Կոծինյան

Գլխավոր հաշվապահ Տիգրան Օրբելյան